

NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC HỢP TÁC XÃ NÔNG NGHIỆP TỈNH QUẢNG NAM: MỘT TIẾP CẬN THỰC NGHIỆM

Factors affecting performance of agricultural cooperative in Quang Nam Province: an empirical approach

HOÀNG HỒNG HIỆP
PHẠM ĐI

Sử dụng dữ liệu điều tra sơ cấp 96 hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Nam và phương pháp hồi quy bình phương nhỏ nhất, nghiên cứu này ước lượng các nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp. Trên cơ sở kết quả định lượng này, bài viết đề xuất một số hàm ý chính sách nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp tỉnh Quảng Nam trong thời gian tới.

Từ khóa: nhân tố bên trong, nhân tố chính sách, hiệu quả kinh tế, lợi ích của thành viên.

Leveraging the primary data of 96 agricultural cooperatives in Quang Nam Province, Central Vietnam and OLS regression method, this study estimates the factors affecting the performance of agricultural cooperatives. The quantitative result allows us to propose some policy implications to improve the performance of agricultural cooperatives in Quang Nam Province.

Keywords: internal factors, policy factors, economic efficiency, member benefits.

1. Đặt vấn đề

Từ khi có Luật Hợp tác xã năm 2012, sự phát triển các hợp tác xã nói chung, hợp tác xã nông nghiệp nói riêng đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Đến cuối năm 2019, Việt Nam có tổng số 24.618 hợp tác xã, trong đó có 15.495 hợp tác xã nông nghiệp (chiếm gần 64,1%). Duyên hải Nam Trung Bộ là khu vực có phong trào hợp tác xã tương đối kém phát triển, song Quảng Nam lại là điểm sáng trong phát triển kinh tế hợp tác của vùng (Hoàng Hồng Hiệp và cộng sự, 2020). Theo Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2020), toàn vùng Nam Trung Bộ có 960 hợp tác xã đang hoạt động có báo cáo kết quả sản xuất, kinh doanh, với 507 hợp tác xã nông nghiệp, trong đó, Quảng Nam có số hợp tác xã nông nghiệp nhiều nhất, chiếm

đến 26,62% tổng số hợp tác xã nông nghiệp toàn vùng. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đạt được, hoạt động của các hợp tác xã nông nghiệp của Quảng Nam vẫn còn nhiều hạn chế. Các hợp tác xã nông nghiệp có quy mô nhỏ và siêu nhỏ, hoạt động kém hiệu quả, trình độ của đội ngũ cán bộ hợp tác xã còn hạn chế. Đặc biệt, phương thức hoạt động sản xuất, kinh doanh của nhiều hợp tác xã nông nghiệp vẫn còn nặng tính hành chính, bao cấp theo phương thức hoạt động của mô hình hợp tác xã “kiểu cũ”, chưa phù hợp với cơ chế thị trường (Phạm Đi và cộng sự, 2021). Theo Bộ Kế hoạch và Đầu tư (2020), tính đến

Hoàng Hồng Hiệp, TS., Viện Khoa học xã hội vùng Trung Bộ; Phạm Đi, TS., Học viện Chính trị khu vực III.